

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési ára:
Negyedévre 2 pengő

Száma: 20 fillér.

Szerkesztőség 107, kiadóhivatali telefon sz. 67.

III. BORISZ

„Zúg, zúg Marica, hullámid véserek
Özvegyek sírnak, szívek vérzenek...”

... zokogja a bolgár himnusz s ma e nemzet ismét könnyezik. A szerencsétlen békeszerződések bilincseinek szörnyű sebei még aig hegedtek be s a nemzeti felemelkedés sok reményrejegősítő pillanatában érte a testvér bolgár népet a váratlan és tragikus nagy csapás: elvesztette szeretett uralkodóját, népének bálványozott vezérét, a bátor világháborús katonát és a különös tehetséggel megáldott bölcs államférfiút.

Meghalt Borisz király s halálának döbbenetes híre nemcsak a bolgár szívekben vágott mély fájdalmas sebet, hanem a korai és váratlan elvesztése Európa népeiben s ezek között is különösen a magyar nemzetben mélységes fájdalmat és részvétet keltett.

Borisz cárt|vérségi kapcsolatok is fűzték a magyarsághoz, amellet magyar huszártiszt volt s kitűnően beszélt magyarul Uralkodása alatt minden alkalmat megragadott, a magyar-bolgár nemzeti és kulturális kapcsolatok elmélyítésére. — Negyedszázados uralkodását a történelem Bulgária történelmében minden bizonnyal a legfontosabb időknék fogja feljegyezni s korán elhunyt uralkodóját a legnagyobb bolgár cárok fölé emelni.

Huszonöt éves uralkodását, amelyet 1918-ban a teljes anarchia idejében kezdett el, a fáradhatatlan munka töltötte be Bölcsen vezette nemzetét a kibontakozás útján s ennek volt köszönhető az örvendetes terület gyarapodás, a nemzeti erők felszabadítása, a bolgár nemzetnek öntudatra ébredése, a bolgár kereskedelemnek és iparnak, mezőgazdaságnak fellendítése és modernizálása, amely eredmények Bulgáriát a Balkán vezető államává tették.

Népszerűsége szinte legendás volt, valóban nemzetének szerető gondos Atyja volt s ravatalához a nemzet könnyes szemmel zarándokol, hogy megegyeszer láthassa szeretett uralkodóját s földi maradványai előtt térdreborulva kérje az Uristent, hogy művét, nagy munkájának halhatatlan alkotását tartsa és óvja a Magasságbeli s adja meg a nemzet szemefényének a hat éves II. Simeonnak Bulgária új cárjának azt a tehetséget és képességet, amellyel dicső atyja vezette népének hajóját.

Mi magyarok, akik a gyászbaborult bulgár néppel együtt annyi szenvedésen és fájdalommentünk át s jelenleg is gyászba vagyunk, testvéri szeretetből fakadt részvéttel fordulunk a nemes bolgár néphez, osztozunk mélységes fájdalmában s amikor könnyes szemmel búcsúzunk a magyarság egyik legőszintébb barátjától II. Borisztól, a bolgár néppel együtt kérjük az Uristen sok-sok áldását II. Simenon cásra és vele együtt az egész bulgár nemzetre.

fáját csak a keresztény erkölcsben élő egyedekből álló társadalommal lehet legyőzni.

Trianon előtt összetartott bennünket a revízió gondolata, vajjon ezentúl mi fog bennünket összetartani? A mi országunk alapítása összeesik a kereszténység felvételével, az első királyunk a szentek között is egyike a legnagyobb. Történelmi önállóságunk egyben a keresztény hit védelme volt. Isten és uralkodó örökre szóló szimbólum, a hármas halomba elválaszthatatlanul bele van állítva Krisztus keresztje, mely örökre biztosítja a magyarság létét, amelyet a kard szerzett, de a kereszt tartott fenn és csak így tudunk fennmaradni, ha ez a kettős áll fenn mindenkör. — Nehéz időket élünk, sok honvéd keresztje csatlakozott a kettős kereszthez, sok özvegy és árva könnye csatlakozott a négy folyam vizéhez, azért, hogy megváltsa e nemzet jövőjét.

A megrázó és a szívek mélyére ható szentbeszédre feleletként zúgott a mise végén a Himnusz a megjelentek ajkáról: ... megbűnhődte már e nép a multat és jövőjét“ ...

Délután a Cselepaták partján épült emlékműnél igen nagy számú közönség jelenlétében volt az ünnepség, amelynek különös súlyt adott, hogy itt osztották ki a keleti hadszíntéren harcolt honvédek részére a tűzkeresztet. A leventezenekekar eljátszotta a Hiszekegyet, majd *Führer Ferenc* Kislaludi Károly „Mohács“ című ódáját szavalta el mély átérzéssel. Általános figyelem közepette *Kövesy József* gimnáziumi tanár emelkedett aztán szólásra.

Vesztett háboruk után — mondotta — a történelem felszokta vetni a kérdést: Ki a felelős a csapásért, amely a nemzetet érte? A magyar történelem a tanúság reá, hogy népünk sohasem keresett bűnbakot nemzeti tragédiák után, az eszmék értékét, melyekért vezetői mellett kiállt, sohasem mérte a pillanatnyi siker, vagy balsiker, hanem nagy és örökös nemzeti céljaink szemüvegéből. Emeltünk e csak egy győzelmes királynak annyi szobrot, mint éppen a vesztés Rákóczinak, vagy Kosuthnak? Eppen ez a gondolkodásbeli küönbség hirdeti legfényesebben nemzeünk évezredes politikai érettségét. Ha vezéreink, mint emberek el is buktak a küzdelemben, az eszme, melyért küzdöttek élt és élte a nemzet történelmünk sötét

Kegyeletes ünneppel emlékezett meg Mohács társadalma a mohácsi vész 417-ik évfordulójáról

A mohácsi vész szörnyű napjának 417-ik évfordulóján a világ háború negyedik esztendejében az idők komolyságához mért módon emlékezett meg Mohács város társadalma a hazáért a mohácsi csatásokon hősi halált halt vitézekről s tragikus sorsu királyról. A város lobogódszt öltött s a város hatalmas fogadalmi temploma zsufolásig megtelt a város katonai és polgári hatóságainak egyesületeinek képviselőivel és a hívők sokaságával. Az ünnepi szentmisét *dr Gálos László* pécsi teológiai tanár, e. magántanár, Mohács város szülőtte celebrálta fényes papi segédlettel, aki a tudós alaposágával és szívbemarkoló szónoki képességével világított rá a magyarság e szomorú tragédiájára. Keresztelő Szent János fővételének napján gyűltünk össze 417 év után nemzeti nagylétünk nagytemetőjénél Mohácscon — mondotta — Nemcsak politikai és nemzeti, hanem első-sorban egyházi jellegű ez a megemlékezés.

Az egyénből a család, a családból a nemzet tévődik össze s mint az Uristennek szándékai vannak az egyénnel, a családdal, úgy megvannak a maga szándékai a nemzetekkel is.

Valahányszor történelmünk során a magyarság felismerve történelmi hivatását s Krisztus keresztjének porbavágot tővises útját járta, mindig a felemelkedés jutott

osztályrészt s valahányszor elhagyta ezt az utat a sír szélére került. Mohi, Mohács, Világos, Trianon,

a nemzet történelmének tragikus négy szörnyű állomása Mind a négynél a belső valláserköcsi züllés juttatta a magyarságot csaknem a végpusztulásba, s az Istenhez való visszatérés emelte ismét fel az országot. Mohi után a király leányát ajánlja fel a magyarság sorsának jobbrafordulásáért, Mohács után a szent Szűz tisztelete hatalmas méreteket ölt Világos után a papság és a nép viszonya jelenti a felemelkedést, s Trianon után Szent Imreherceg ünnepén tér vissza Felvidék, az Eucharisztia esztendejében tér vissza Erdély és Szent László évében a Délvidék.

A közéleti kereszténységet kell megvalósítanunk, ami a reformáció és a renaissance után elkeresztényietlenedett. Vissza kell térnie a valláserköcsi életnek a politikába, a parlamentbe, az egyetemekre, a sajtóba, a társadalmi és magánéletbe s a keresztényi közösség, amely a magyarság fenntartó fundamentuma csak keresztény egyénekből tevődhet össze, mert

a nagy népi hibáinkat, a szalmalágot, a szörnyű káromkodást, a szándékos magzatölést, az urhatnámságot, a pártoskodást, a perpatvarkodást, amelyek súlyosan ráják a nemzet termő-

napjaiban. Nagy nemzeti hőseink sorsa egy volt mindig a nemzetével, vállalták azt nemcsak a sikerek idején, hanem a balsorsban is. Szolgáljon számunkra ez a tudat napjaink súlyos gondjaiban megnyugvással, hogy azok, akik vezetik a nemzetet, azt most is súlyos felelősségük tudatában teszik, mert a mi gondunk, aggodalmunk az ő gondjuk és aggodalmuk és a mi sorsunk az ő sorsuk is.

Eppen ezért távol áll tőlünk, hogy megvádoljuk a szerencsétlen mohácsi csata veszítőit. Aki ismeri a magyar történelmet, tudhatja, hogy a félhold és a kereszt küzdelmébe a magyarságnak csak a kereszt oldalán lehetett helye, még ha nem is várható érte Nyugattól elismerést. A kereszt mellé állt, mert érezte Szent István óta, hogy az Isten-től rendelt hivatása. Ennek a hivatástudatnak szörnyű súlyával vívta küzdelmét tatárral törökkel századokon át s „nem sokaság, hanem a lélek telt csodát” a túlerővel szemben győzelmes csatáinkban. Nem egyszer fekete lapot húztunk a sors kezéből, de minden bukásunkból, így Mohács után is új lélekkel felkeltünk újra és tovább forgattuk a kardot, hogy emberségről formát, vitézségről példát adjunk mindenkinek.

A magyar lélek csodálatos, mindig nagy vere-ségeket után bontakozott ki meglepő életerővel s büszkén mondhatjuk, ebben a hazában, mi magyarok olyan ezeréves történelmet csináltunk, melyre idegenek csak irigységgel tekinthetnek. Ezért szent hittel hisszük, hogy erre a földre, melyet annyi hősök vére áztatott Isten állította a magyarságot mind-örökre.

Szánhatott még nekünk az Ur megpróbáltatásokat, de szent hivatásunk tudatában vállaljuk ezeket. Vállaljuk a boldogabb jövőért, mert szilárdan hisszük, hogy szerepünket még nem játszottuk el, hanem szüksége van a magyarságra Istennek, embernek a világ végezetéig.

A mély gondolatokban gazdag emlékbeszéd mély benyomást tett a hallgatóságban, majd az emlékmű megkoszorúzása következett.

A magyar királyi Folyamörök, Mohács város koszorúinak elhelyezése után a Leventezenekar indulót játszott, majd *vitéz Marosy Gyula* Mohács város és járás Leventeparancsnoka intézett lendületet, gyújtó beszédet az emlékmű előtt felsorakozott tüzharcosokhoz. A mai napon büszkén állunk előttek — mondotta — hogy a Kormányzó Ur által adományozott Tűzkeresztet, illetve a Délvidéki emlékérmét kitézem mellettek. Titeket a polgári kötelességteljesítés közben ért a haza hívó szava s virágos sapkákkal, nőtászóval indultatok az ismeretlen harcokba, ahol hősieink állatokat meg helyeteket — jó harcot harcoltatok, amely nem egyszerű harc volt csupán, hanem a magyarság jövőbeni fenn-

maradásának fundamentumát alapoztatok meg. Álljátok idehaza is ilyen bátran a belső front küzdelmeiben a harcot s vértézzétek fel magatokat, azokkal a rágalmakkal szemben, melyekkel tudatosan kívánják megbontani e nemzet szent törhetetlen küzdeni akarását és belső egységét. — A Kormányzó Ur méltónak talált Benneteket a tűzkeresztre, amely örök jelképe legyen a magyarságról való áldozatos küzdelemre s amikor örömmel tesztek eleget e kötelességnek Isten áldását kérem Mindannyitokra. A lelkes

szavakat fogadott taps és éljenzés közepette lépett aztán *vitéz Marosy Gyula* a kitüntetett honvédek elé s kézfogással nyújtotta át a tűzkeresztet. Majd átadta a Délvidéki emlékérmét azoknak, kik a jugoszláv háború idején, önként vettek részt az izabella-földi vállalkozásban.

A szép, és kegyeletes, lelkes ünnepség a Himnusszal ért véget, majd kivonult levente és vízicserkészszakaszok díszmenetben vonultak el az előkelőségek és az emlékmű előtt.

Befejezéséhez közelednek a Polgárok Olvasóköre székházának nagyszabású bővítési munkálatai.

A mohácsi polgárok Olvasóköre, amely 1944-ben ünnepli meg alapításának 50 éves jubileumát ez évben jelentős fordulóponthoz érkezett. A régi egyszerű parasztházból létesült székház új köntösbe öltözik s az építési munkálatok már annyira előrehaladtak, hogy az új székház beszentelése minden bizonnyal még ez évben megtörténhet. A házépítés gondolata régi terve az egyesületnek, megvalósulásának és kivitelének, azonban mindig több-kevesebb akadálya volt. A régi székház pedig a csaknem 300 taglétszám-nak semiképpen sem volt megfelelő s főleg az ifjuságnak nem volt helye, de a népművelési kulturális, műsoros előadások, családi estek és délutánok rendezésére sem nyújtott lehetőséget a régi épület. *Dr. Schmidt Miklós* elnöksége alatt az egyesület már jelentős téglát és anyagot vásárolt majd *Faragó Gábor* az egyesült jelenlegi fáradhatatlan elnökének vezetése alatt elhatározta az egyesület az építkezést, aki kérdésünkre az alábbiakban mondotta el az építkezés megindulását. Szépen sikerült téli népművelési előadás-sorozatot rendeztünk, mivel az előadók nagyszámu hallgatóságot vonzottak, láttuk, hogy nincs megfelelő helyiségünk, ahol elférnénk és a minimális egészségügyi szabályoknak megfelelné. Így határoztuk el, hogy építünk. Az egyesület tisztikara főleg fiatal tettekre kész és vállalkozó szellemű tagokból áll. Segítségnkre vannak a választmány korosabb tagjai, akik tapasztalataikkal és bölcsességükkel támogatnak munkánkban. A mai nehéz időkben építeni természetesen csak úgy tudunk, hogy a különböző minisztériumok, Baranyavármegye főispánja, felügyeltek egyesületünk működésére és igen szép segélyeket kaptunk, így a Földművelésügyi minisztériumból egy ízben 3000 P-öt s újabban 4000 P-öt, *Nikolits Mihály* Baranyavármegye főispánjától 2500 P-öt, Országos Nép- és Csádvédelmi alaptól 3000 P-öt, a Propaganda minisztériumtól 4000 P-öt. A tagok 2000 P-öt adtak össze, míg az egyesület borítékesítéséből 1000 P-vel járult hozzá az építkezéshez. Számtalan természetbeli fuvarszolgáltatás, így homok, mész, deszka, tórmelék stb. hordása jelzik az áldozatkész tagok közösség iránti érzését. Különösképpen kell megemlé-

kezünk városunk minden szépért és jóért lelkesedő polgármesteréről, aki szívügyévé tette ennek a körnek felépítését s minden ügyünkben segítségünkre volt s van jelenleg is.

Végig tekintve az építkezést örömmel állapíthatjuk meg, hogy a mohácsi polgárok Olvasóköre a városnak egyik kedves, a maga egyszerűségében is imponáns épülete lesz. Az új épület *Dékány Vilmos* ármentesítőár-sulati műszaki tiszt terve alapján épül. *Kindlein János* kőműves mester vezetése mellett. Az utcai frontot három hatalmas ablak eláttott 7.14 méteres diszterem ura, amelyben szinpadnak is hely jut. Ez a terem lesz a Olvasókör tagjai kulturális központja. A szinpad alkalmas teszi a termel műsoros előadások, népművelési előadás sorozatok, oktató kulturális filmvetítéseket, családi délutánok és esték tartására s ezzel a város eme értékes rétege, annak öregje és fiatalja olyan otthont kap, amely még jobban fokozza az összetartozás érzetét s emellett a nemes hagyományokon épült népi örök, annak zamatos s amugyis veszendőbe menő sajátosan népi magyar lelkületének mentevára lesz. A nagy teremből hatalmas terasz nyílik, amely a nyári hónapokban lesz kedves tartzkodási helye a tagoknak. A régi épület hosszanti folyosójának felhasználásával a diszteremre derékszögben álló régi ivó 52 négyzetméteres lesz s így az egészséges, tágas lesz, amellet megfelelő szellőztető készülék is kerül beépítésre. Étterem végében kisebb olvasóterem áll azok részére, akik nem szeretik a zajt, a hangos társalgást. Itt nyer elhelyezést a körnek a kultuszminisztériumtól kapott szak és szépirodalmi művekből álló értékes könyvtára. Az egész épület terméskő alapot, cement szigetelést kapott s külső fala javított habarcsból készült falazatot kap izléses színben. A csaposnak megfelelő lakás is maradt s a megmaradó udvarrész szépen kiképezhető fás, bokros kertet. Az építkezés elhatározásával szinte egyidejűleg élénk kulturális munka indult a kör életében. A kultuszminisztérium 200 kötetes könyvtárral, 10 darab régi ősmagyar éneket tartalmazó hanglemezzel ajándékozta meg az egyesületet. Van az egyesületnek rádiója, amit szintén a népművelés szolgálatában állított a vezetőség. Nagy

számban járatnak gazdasági szaklapokat és napilapokat. A tagok közül igen sokan tagjai a helybeli Sokacok Magyar Olvasóköre gépszövetkezetének, melynek előnyeit előnyösen élvezik.

Időnként gazdasági tárgyú felvilágosító előadásokat tartanak a körben a városban működő szaktanárok és tanítók, orvosok s e munkával is nagyban szolgálja az egyesülés a magyarság megerősödését és gazdasági helyzetünk javítását.

— S most, hogy az építkezés ilyen stádiumba jutott — fejezi be szavait *Faragó Gábor* elnök — beteljesülni látom azon elgondolásainkat, amelyek e kétség-telenül sorsdöntő lépésre indítottak. Egy egyesület élete nem merülhet ki vasárnap délutáni borozgatásokból, hanem abba népi szellemmel párosult haladni-akarást kell belevinni. Új fejlődési lehetőség előtt áll a megnagyobbodott székházzal az egyesülés s mire eljön az 50 éves jubileum, Mohács városának eme értékes gazdátársadalma a Polgárok Olvasókörében második otthonát kell találja, ahol minden tag népművelési előadás-sorozatok tartásával, a műkedvelő előadások felújításával, a jobbnál-jobb kultúr- és szakfilmek vetítésével, a könyvtárnak rendelkezésre bocsátásával, a szaklapok elolvasásával tudását és képességeit gyarapíthatja, egyben nemes szórakozást talál a korosabb éppúgy, mint mindkét nembeli fiatalok.

Örömmel köszöntjük a kör agilis elnökét s rajta keresztül a kör minden egyes tagját. Örömmel láttuk az együttműködésből származó gyümölcsöt: a hatalmas székházat s hisszük és reméljük, hogy a közeljövőben a beszentelés után meg is telik az tanulni és nemesen szórakozni akaró fiatalal és öreggel. Isten áldását kérjük a kör további nemzetépítő munkájára.

Evezősportján a Balatonon

Augusztus hó 22 én vasárnap esti órákban három őrsi hajó érkezett festői zárt rendben a mohácsi Dunaparthoz. A hajókban fehér evezős trikokban, tölgyfaleveles vízicserkészsapkákban egészséges, barnára sült vízicserkészek ültek s erőteljes evezőcsapásaik fodrossá tették a Duna tükkrét. A parton szülők, ismerősök szívfeperve nézték a mohácsi vízicserkészek érkezését, akik hosszú utról a Balatonról érkeztek meg két heti távollét után.

A fegyelmezett kikötés sorakozó után Mohács város, ugysis mint Szervezőtestület nevében *dr. Langer Lajos* aljegyző köszönti a fiúkat.

„Büszkék vagyunk Rátok — mondotta — mert ezzel a hatalmas evezősturával ismét tanúbizonyságot tettek arról az egészséges szellemről, amely a csapatnak és a városnak már annyi dicsőséget szerzett. Utatok több volt mint sportteljesítmény, mert nemcsak erőben, de lelkekben is gyarapodtatok s amikor a város közönsége nevében szeretettel üdvözöltek Benneteket, kérem a további munkálatokra Isten áldását.”

A lelkes üdvözlő szavakat a fiúk kemény csatkiáltással köszönték meg, majd szeretettel köszöntötték szüleiket ismerőseiket. Mi addig megragadtuk az alkalmat és beszélgetést folytattunk *dr Szkladányi László* a vízicserkészek parancsnokával s melegen érdeklődtünk a nagy út lefolyásáról.

„Utunk — mondotta — felejt-hetetlen marad mindannyiunk számára. Annál is inkább, mert míg a Balatont elértük sok küzdelmet és fáradalmat kívánt. — Augusztus hó 7-én délután négy óra körül Mohácson hajóinkba s este 9 óra körül már Baján vertünk tábor. Másnap a kora délutáni órákban értük el a Sió torkolatát. Ismertük a nehézségeket, hogy a zsilip Siófoknál zárva van, de azért víg kedvvel vágtunk neki a 130 km-es víziútnak. Jó evezéssel zavartalanul elértük Sárszentlőrincet, azonban mindig kevesebb és kevesebb vízünk lett. Kiszállva hajóinkból vontatni kezdtük őket, később pedig úgyszólván minden 100 méterre átkellett a hajókat emelni a mederzátványokon. Ozoránál a kiálló kövek miatt, mintegy 300 méterre a hajókat teljesen kirakva vállon kellett vinnünk. Alig tettünk meg óránként két kilométert, míg evezve 7—8 at értünk el. Így jutottunk fel négy nap fárasztó munka után Mezökomáromig, ahol azonban már összefüggő vízterület egyáltalán nem volt. Sikerült ottani fuvarosokkal megállapodni s nagy aggodalmak között felraktuk hajóinkat és szerelvényeinket kocsikra s 27 km-t a kocsik mellett gyalog téve meg, Balatonszabadi fölött zuhogó esőben értük el a Balatont.

Nem törődünk esővel s szeretettel simogattuk meg annak gyönyörű kék vizét. Ami aztán következett az sokat tapasztalt cserkészvezetői szívemnek is legkedvesebb élményei közé tartozik.

A Balaton álomszerűen gyönyörű volt s pénteken, augusztus 13-án (nem vagyunk babonások) beszállva hajóinkba útnak indultunk balatoni programunk lebonyolítására. Alig evezünk néhány száz métert a partról egy világból messzelátóval megfigyelték, hogy két levante kajakkal felborult s figyelmeztettek bennünket a szerencsétlenségre.

Mi is bizony jól megvoltunk rakva s így mire odaértünk, már csak az egyik levantét sikerült megmentenünk, a másik elmerült. A megmentettet is utolsó pillanatban értük el, mert már teljesen ki volt merülve.

Nem mindennapi jött el elvágése után evezünk Siófok fele, itt ért az első riadó bennünket. Majd tovább evezünk s felejt-hetetlen út alatt értük el átzelve a Balatont Tihanyt Az apátság, balbiológia, kálvária, megtékin tése, a visszhang kipróbálása után hajókirándulást rendeztünk Füredre, majd tovább evezünk Badacsonyba. Itt megmászva a 439 m-es csúcsot felejt-hetetlen látvány tárult elénk, majd át-evezünk Fonyódra, innen pedig a másik part nyújt festői látványt, azután Balatonszemes, Balatonföldvár, Balatonzámárdi, Siófok következett. Mind-mind

egy-egy kedves állomása volt táborunknak s nehéz lenne megmondani, melyik volt a legszebb.

A második riadó Földváron ért bennünket. Szent István napja ismét Siófokon talált. A szép siófoki templomban hódoltunk Szent István emlékének s miután most már nyitva állott az egyik zsilip délután fájó szívvel, de kitünő vízállás mellett indultunk vissza, haza fele.

Még aznap este Pálán álltunk meg, másnap pedig 92 km-es evezés után Bajára értünk be. Bizony fájó szívvel búcsúztunk az utolsó estén egymástól. — Küzdelmes, de szép tábor volt. Húst, tejet s egyéb ilyen „luxus“ élvezeti cikket nem is láttunk a két hét alatt, de azért mindannyian meghízunk, ellátásunk egyéb ételekben kielégítő és bőseges volt.

500 km-t evezünk s a Balatonba való evezés egészen különös és folyami embereknek szokatlan élményt jelentett. Igen közelnek látszik a cél s ezért nem tanácsos elindulni pontos térkép és időjelzés nélkül.

Kegyelettel emlékezett meg Mohács városa és a Műegyetemi Sportrepülők a tragikusan elhunyt Tasnády László halálának évfordulójáról.

1942. évi szeptember hó 2-án értesült az ország és Mohács város társadalma a megdöbbentő hírről, hogy *ifj. Károlyi Gyula* gróf és *Tasnády László* az Érd feletti Dunaszakaszon tragikus körülmények között repülőgéppel lezuhantak s mindketten a Dunában lelék halálukat.

Az évfordulón délután négy óra körül *Tasnády László* sírja előtt kegyeletes ünnepség zajlott le. A sír körül a gyászoló hozzártózkodón kívül ott láttuk *vitéz Szönyi Alajos* polgármestert, *dr Bartok Lajos* főjegyzőt, *Hollerung Gábor* a Műegyetemi Sportrepülők ifjusági elnökének vezetésével a Műegyetemi Sportrepülők, a Horthy Miklós Repülőalap, a Repülőcserkészek, a Magyar Aeroszövetség népes küldöttségét, a mohácsi gimnázium *Tasnády László* aerokörének küldöttségét, a mohácsi vízicserkészek díszszakaszát és még sokan másokat az ismerősök és jóbarátok közül.

Hallerung Gábor meghatározavakkal emlékezett meg az évfordulóról. Eljöttünk ismét Hozzá *Tasnády László* — mondotta. Eljöttünk Hozzá, aki példát mutattál életeddel, mint

— **Kisiparosok figyelmébe.** A Pécsi Kereskedelmi és Iparkamara felhívja mindazon kisipari keretben működő (20-nál kevesebb munkást foglalkoztató) szabadipart üző kisiparosokat, akik a törvény értelmében nem tagjai ugyan az ipartestületeknek, hogy amennyiben ipari foglalkozásuk körében vas- és acélhuzalt, továbbá sodronyszeget használnak, azonnal jelentésük be a területileg illetékes ipartestületnél nevüket (cégüket) és azt, hogy az említett anyagokat milyen célra használják fel. Az adatokra a vas- és acélhuzal, valamint a sodronyszeg ellátás biztosítása érdekében van szükség.

A vihar pillanatok alatt megjelenik a Balatonon s az egyébként felséges gyönyörű kék víz haragos zölddé válik s hullámai nem igen kegyelmeznek sem evezősnek, sem vitorlásnak. Eveztünk szélben is, de viharnak szörnyű erejét a badacsonyi partról figyeltük s a vízicsendőrök elbeszélése szerint délután 1 órától reggel négy óráig megállás nélkül mentették a hajótörötteket. Az ország gyöngyének, a magyar tengernek látása, azon való csónakázás, vitorlázás, fürdés olyan élmény, amelyet felejteni nem igen lehet s kívánom, hogy minél több magyar ifjú ismerhesse meg hazánk gyönyörű tengerét,“ fejezte be *dr Szkladányi László* rövid beszámolóját. Majd a fiúk ismét hajókba szálltak s telepükön gyors kirakás után hálaadó imát mondtak sikeres utjukért, majd kézzorítással búcsúztak el egymástól azzal, hogy az eltöltött sok élményt gyümölcsösíteni fogják az elkövetkezendő őszi és téli munkákban. „—S—Y—“

kell szent ügyünkért, a magyar repülésért és a magyar vitorlázórepülésért élni és halni. Tündöklő példát mutattál nekünk s halálod óta sem szüntünk meg mindig rád gondolni s követni elgondolásaidat s járni teid fényes útját. De nemcsak életeddel, hanem haláloddal is példát mutattál, mert utitársad megmentése közben ért Téged is a halál, tudjuk, hogy ezt akkor is megtettéd volna, ha egyszerű repülőbajtársad életéről lett volna szó.

Nemes szíved megszűnt 1942. szeptember 2-án dobogni, de szellemed örökké él közöttünk s innen a csendes mohácsi temetőből mindig felfele törő lelked közöttünk él és segít azokon a nehéz küzdelmekben, melynek egy célja van a magyar repülés fejlesztése és dicsőségre vitele. *Tasnády László* Isten veled.

A megható búcsú szavak után *Szirák József* repülő mondott megható emlékezést. A sírja Mohács megyei város, a Műegyetemi Sportrepülők, a Magyar Aeroszövetség, a Horthy Miklós Repülőalap, a Repülőcserkészek, a mohácsi gimnázium *Tasnády László* aeroköre helyeztek el koszorút.

— **Kenyérgabona igénylés.** A város közellátási hivatala értesíti mindazon munkásokat, akik nem tudták megkeresni egész évi kenyérgabona-szükségletüket, f. évi szeptember hó 8-ig adjanak be írásban kérvényt a még hiányzó kenyérgabona kiutalása végett. A kérvényben fel kell tüntetni, hogy mennyi kenyérgabonát keresett és mennyi még az a mennyiség, amelyet megvásárolni kíván. Azután, hogy hárctéri szolgálatot teljesített-e és mikor? Akik kérelmüket szeptember 8-ig nem adják be, a kenyérgabonavásárlási lehetőségtől el-esnek.

— **Az I. oszt. Tüzkereszt tulajdonosai.** Augusztus hó 29-én a mohácsi vész 417-ik évfordulója alkalmából a Cseleptak partján rendezett kegyeletes ünnepség keretében *vitéz Marosy Gyula* Mohács város és járás leventeparancsnoka az alábbi keleti harcokban résztvevő honvédeknek osztotta ki az I. o. Tüzkeresztet: *Bálatinác János, Bárdóc Mihály, Blum János, Bodó Lajos, Demhardt Rudolf, Dobszai György, Gajkovics György, Guzvány József, Házi István, Jayasi István, Miltner Fischer István, Mintál István, Németh József, Pavkovics János, Perovits András, Reith Gyula, Simon Ferenc, Schneider Sándor, Szajcsán József, Takács István, Tóth József, Vicsek István.* Ugyanezen az ünnepségen osztotta ki a jugoszláv háborúval kapcsolatban az izabellaföldi vállalkozásban önként résztvetteknek: *Jávor Károly, Csongor Elek, Nagy Árpád, Gárdos Mihály, Pappi József, Nádor József, dr Németh Jánosnak* a Délvidéki emlékérmét.

— **Jutalom a sok gyermekes anyáknak.** A m. kir. Belügyminiszter *vitéz Burány Imréné* püspökpusztai lakos, 10 gyermek anyjának 50 P-t és díszes érmet, *Zeller Józsefné* püspökpusztai lakosnak, 5 gyermek anyjának díszes érmet adományozott. A kitüntetett sokgyermekes anyáknak Mohács megyei város 50—50 P-t s a püspökpusztai bérgazdaság szintén 50—50 P-t adományozott.

— **Névváltoztatás.** A Belügyminiszter megengedte, hogy *Petricsevics Lajos* kereskedő mohácsi lakos nevét „*Kürtösy*“ re, *Petricsevics Ilona* férjzet *Mudrány Istvánné* mohácsi lakos születési családnévét „*Kürtösy*“ re változtassa.

— **Orvosi hír.** *Dr Kemenes László* orvos zászlos szabadságra hazaérkezett és rendelését újból megkezdte.

— **Ifjusági háziünnepség a Vöröskereszt javára.** Kedves és követendő eset történt augusztus 29-én, vasárnap délután *Alrutz Gyula* házának udvarában. — *Alrutz Gyula* IV. o. gimn. t., *Mester József* V. o. gimnázium t., *Klébercz Sándor* II. polg. isk. t., *Garczi József* I. polg. isk. t. szülei, ismerősei s közelükben lakók részére a Vöröskereszt javára másoros házi ünnepélyt rendeztek, amelynek keretében ének és zeneszámok, apró jelenetek, tornagyakorlatok peregték le. Az előadásból 21.34 P gyűlt össze, amit a lelkes szereplők a Vöröskereszt céljaira adtak át *Staub Ádám* titkárnak. A nemes hazafias érzülettel eltöltött szereplőket elismerés illeti s szeretettel köszöntjük őket.

— **Vetőmag búza.** Minőségi vetőmag búza áll a gazdák rendelkezésére. Igénylést legkésőbb szeptember 8-ig a városháza 1. számú szobájába adják be a gazdálkodók. A minőségi búza ára 40+6 pengő.

— **A polgári iskola 1943—44. tanéve.** A állami polgári iskolában a tanéveleji javítóvizsgálatokat szeptember hó 4-én, szombaton délelőtt tartják. A magán- és felvételi vizsgálatok ideje szeptember 9. Az iskola igazgatója felhívja azokat a növendékeket, akik júniusban nem iratkoztak be, hogy felvételük biztosítása végett szeptember 6-án, vagy 7-én délelőtt tanulmányi értesítőjükkel nála jelentkezzenek. Különösen fontos, hogy az első osztályba jelentkezők nyújtsák be okmányaikat, hogy a jelentkezők létszámának figyelembe vételével a szükséges intézkedéseket meglehessen tenni. A beiratások az 1943—44. tanévre október 28, 29 és 30-ik napján lesznek, később közlendő rend szerint. **A tanítás november hó 3-án kezdődik.**

— **Eltűnt csónak.** *Huth Dezső* bejelentette a m. kir. Allamrendőrségen, hogy B. 2487. sz. kátányozott csónakja kikötőhelyéről eltűnt. Az eljárás megindult.

— **Kovásznai országzászlóavatás.** Mohács város részéről az erdélyi Kovászna községnek adományozott és szeptember hó 12. napjára tervezett országzászlóavatási ünnepséget nem 12-én, hanem szeptember hó 26. napján tartják meg.

— **A tanonciskolai tanítás kezdete.** A városi iparos- és kereskedőtanonc iskolában az 1943—44. tanévi beiratások október hó 28, 29 és 30-ik napján lesznek, később kihirdetendő rend szerint. **A tanítás november 3-án kezdődik.**

— **Építkezők figyelmébe.** A polgármester értesíti a város közönségét, hogy a mérnöki hivatal többé sem meszet, sem cementet, sem szeptet nem fog kiszolgáltatni.

— **Sertésbérhizlalási szerződések kötése.** Ertesíti a közellátási hivatal a gazdálkodókat, hogy a sertésbérhizlalások kötéséhez szükséges nyomtatványok megérkeztek, tekintettel azonban arra, hogy jóváhagyás végett a szerződéseket csak meghatározott ideig terjesztheti fel a hivatal a minisztériumnak, felkérjük a gazdálkodókat, hogy a szerződéseket szeptember hó 30-ig feltétlenül kössék meg a városház épületében ehelyezett 4 sz. közlélemzési hivatalban annál is inkább, mert 1944. évi március hó 1-től hízótt sertést csak abban az esetben lehet a beszolgáltatási köteleesség teljesítésére való beszámítás mellett leadni, ha azt bérhizlalási szerződéssel előre meghatározott időre lekötötték. Szerződést köthet minden olyan gazdálkodó, aki 200 kat. holdon aluli birtokon gazdálkodik és eörelálhatólag rendelkezni fog a hizlaláshoz szükséges takarmánnyal, tekintettel arra, hogy az elmúlt évben igen sok gazda idegen hatósággal és közülettel kötött bérhizlalási szerződést és ennek következtében a város hús-ellátásában zavarok mutatkoztak. Nyomatékosan felkérjük a gazdálkodókat, hogy elsősorban a várossal kössenek bérhizlalási szerződést, annál is inkább mert más sem tudja kedvezőbb feltételekkel megkötni.

— **Tettenért kerékpártolvaj.** A m. kir. Allamrendőrség sorozatos kerékpártolvajlásokon ért tetten egy fiatalkorút, aki eddig több kerékpárt lopott. Minthogy teljeskorú orgazdák is érdekelve vannak a m. kir. államrendőrség az ügyet a pécsi kir. ügyészségnek adta át, ahol az eljárás mind az orgazdák, mind a fiatalok ellen megindult.

— **Anyakönyvi bejegyzések** 1943. augusztus 27-től szeptember 3-ig.

Születések: Németh János, Albrecht Lajos, Braulich Antal, Léder József, Pongrácz Árpád, Gyenis István, Buturácz Mária és Mátyás ikrek, Andrassy Gyula, Fehér Vilmos István.

Házasságkötések: Besenyi János és Pintér Anna, Simon Dénes és Schröger Mária, Bicskei István és Pusztai Erzsébet, Baráth Pál és Molnár Margit.

Haldőzások: Szabó József 70 éves, Kornmayer József 67 éves, Bakó András 84 éves, Nagy Ferencné 37 éves, Szauer János 29 éves.

SPORT.

Pécsi I. osztály őszi sorsolása.

Szeptember 12: Mohács—PSE, DVAC—BTC, MSE—PVSZ, PCSE—DPAC. *Szeptember 19:* ZsSE—PCSE, PVSZ—DVAC, BTC—KSE, PSE—DPAC. *Szeptember 26:* Mohács—BTC, KSE—PVSZ, MSE—ZsSE, DPAC—PEAC, PCSE—PSE. *Október 3:* PVSZ—Mohács, MSE—PCSE, ZsSE—DVAC, BTC—DPAC, PEAC—PSE. *Október 10:* KSE—ZsSE, DVAC—MSE, PSE—BTC, DPAC—PVSZ, PCSE—PEAC. *Október 17:* DVAC—Mohács, KSE—PCSE, MSE—DPAC, ZsSE—PSE, PVSZ—BTC. *Október 24:* Mohács—KSE, PEAC—ZsSE, PSE—MSE, DPAC—DVAC, PCSE—PVSZ. *Október 31:* ZsSE—Mohács, DVAC—PCSE, MSE—KSE, PVSZ—PSE, BTC—PEAC. *November 7:* Mohács—MSE, KSE—DVAC, PEAC—PVSZ, DPAC—ZsSE, PCSE—BTC. *November 14:* DPAC—Mohács, PVSZ—ZsSE, BTC—MSE, PEAC—DVAC, PSE—KSE. *November 21:* Mohács—PCSE, KSE—DPAC, DVAC—PSE, MSE—PEAC, ZsSE—BTC. *November 28:* KSE—PEAC. *December 5:* PEAC—Mohács.

Pályaválasztók az előlállók.

Felelősszerkesztő:
DR SZKLADÁNYI LÁSZLÓ
Laptulajdonos és kiadó:
FRIDRICH OSZKÁR

TÁNCISKOLA
A KAT. LEGÉNYEGYLETBEN
szept. 5-én, vasárnap este 7 órákor

nyitó össztánccal
kezdődik, MILASSIN táncnánár vezetésével. — Tanórak: kedd, péntek este.

GYERMEKTÁNCISKOLA
az IPAROSOK OLVASÓKÖRÉBEN szeptember hó 7-én délután 5—7 óráig újból megnyílik.

OMNIA FILMSZÍNHÁZ
Szeptember 3—4—5—6
Családunk szégyene
Szeptember 7—8
Nőnek mindig igaza van

Jó munkás
foдрászsegéd felvétetik
Petrovits Dózsonél.

ELADÓ
a Tisza István utca
22. számú **ház.**

ELADÓ két katasztrális hold
I Ö I d
Tóth Fábriánál, Kölkeden.
Érdeklődni lehet a mohácsi
Katolikus Legényegyletben.

Az 1943-44-ik tanévre felvesz
teljes ellátással középiskolai tanulóit
idősebb uriaszony, ki perfekt német és
francia. (Tanári felügyelet)
Cím a kiadóhivatalban.

Ügyes házvezetőnőt
felveszek.
Báró Eötvös u. 3 sz.

Inteligens, törekvő, kezdő
gépirókisasszonyt
keresek délelőtti elfoglaltsággal.
DR SZABÓ ügyvéd.

Bakács utca
12. számú **ház** szabad kéz-
től eladó.
Érdeklődni lehet ugyanott.

Középiskolások foglalkoztatása
iskolakezdetéig. Német, francia társalgási órák.
Cím a kiadóhivatalban.

Pénzbeszedő
kerestetik azonnalra, fizetés: fix és jutalék.
Cím a kiadóban.

A honvédelmi minisztérium által engedélyezett
légoltalmi fénycsökkentő

FEKETE LAMPION
kapható

FRIDRICH OSZKÁR
könyv- és papírkereskedésében.
ELADÓ a Szent István u. 39. sz.

ház,
mely 3 lakásból mellékhelyiségek-
ből és 2 üzlethelyiségből áll.
Cím a kiadóhivatalban.

BORT
fehér és színesárut

minden mennyiségben a legmagasabb napi áron állandóan vásárolok. Must eladásokra előjegyzéseket elfogadok.

Bauer József
bornagykereskedő
Horthy Miklós út 27.

Különbejártatú
bútorozott szoba
kiadó. Széchenyi-tér 13.

Piaci árak: a szerdai heti piacon:

Buza	40.— P
Rozs	37.— P
Takarmányárpa	36.— P
Sőrárpa	40.— P
Zab	40.— P
Morzolt tengeri	23 50 P
Bab, fehér	80 — P

Előírás szerinti 5 kg-os légoltalmi
homokzsákok
kaphatók:
Fridrich Oszkár
könyvkereskedésében Mohács

HIRDETMÉNY.
SOMBEREK község 1943. évi szeptember hó 12-én délelőtt 9 órákor
korcsmáját
a községházán tartandó nyilvános árverésen 1944. évi január hó 1-től terjedő 3 évi időtartamra haszonbérbe adja. Kikiáltási ár 2000 pengő, bánatpénz 500 P. Egyéb árverési feltételek a somberek köljegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtudhatók.
Somberek, 1943. augusztus 30.
Előljárorság.

3356/1943.
HIRDETMÉNY.

KÖLKED község a felerészben az övé, felerészben a református egyházközség tulajdonát képező
községi korcsmát
és a község tulajdonát képező
kölkedi csárdát

és a csárdához tartozó kb. 4000 n öi ingatlanát 1944. január 1-től 1946. december 31-ig terjedő 3 évre az 1943. szeptember 13-án délután 1/2 3 órákor a községházán tartandó nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe adja a legtöbbet ígérőnek. A községi korcsmánál kikiáltási ár 1000 pengő, bánatpénz 500 pengő, a csárdánál kikiáltási ár 1000 pengő bánatpénz 500 pengő.

Idégen árverezők vagyoni viszonyaikat új keletű községi bizonyítvánnyal tartoznak igazolni. Részletes árverési feltételek a kölkedi köljegyzői irodában tudhatók meg Mohácson, Kossuth Lajos u. 67. szám alatt.

Kölked, 1943. szeptember 1.
Községi Előljárorság.

2594/1943. szám.
HIRDETMÉNY.
UDVAR község

korcsmaházát
1943. évi szeptember hó 19-én délután 4 órákor a községi tanácssteremben tartandó nyilvános árverésen 1944. évi január hó 1-től 1946. évi december hó 31-ig terjedő 3 évi időtartamra haszonbérbe adja. Kikiáltási ár 1000 P, bánatpénz 250 P. Ismeretlenek vagyoni és kereseti viszonyaikat újkeletű hatósági bizonyítvánnyal tartoznak igazolni. Az évi bér negyedévenként előre a hivatalos búzáárban fizetendő. Egyéb árverési feltételek a dályoki köljegyzői irodában, illetve az udvari községi bírónál a hivatalos órák alatt megtudhatók.
Udvar, 1943. augusztus 26-án.
Kerék György köljegyző.
Schrem György bíró.